Návrh sazebníku při licencování užití autorských slovesných děl ve školách s „papírovým výstupem“ podle § 97e odst. 4 písm. k) autorského zákona

---

Materiál níže obsahuje návrh sazebníku, jeho odůvodnění a koncept přípravy licencování užití děl podle § 97e odst. 4 písm. k) kolektivním správcem DILIA, v režimu rozšířené kolektivní správy podle nové úpravy, kterou přinesla novela autorského zákona (zákon č. 121/2000 Sb.) zákonem č. 102/2017 Sb.

Východisko:

DILIA počítá s realizací licencování vůči vzdělávacím institucím postupně, v několika etapách z hlediska subjektů (základní školy, střední školy, vysoké školy, jiné vzdělávací instituce) a z hlediska rozsahu licencování (paper to paper, digital to paper, paper to digital, digital to digital). Jednotlivé etapy budou realizovány postupně, v několika krocích. Cílem je zavést licenční model pokud možno rychle, efektivně, bez vysokých nákladů, se snadnou dostupností licence pro školy a rychlou cestou ohledně adresnosti vyúčtování odměn nositelům práv.

V první etapě má DILIA záměr licencovat výhradně základní a střední školy, užití s výstupem na papír (paper to paper, digital to paper).

Níže jsou popsány jednotlivé kroky této první etapy.

Cílem je dosáhnout kolektivního způsobu licencování co administrativně nejjednodušším způsobem, tedy **licencovat relevantní způsoby užití děl centrálně prostřednictvím MŠMT a získat současně co nejpřesnější vzorek dat od koncových uživatelů – jednotlivých škol, za účelem stanovení adekvátní výše odměny a jejího (kvazi)adresného vyúčtování nositelům práv na straně jedné a zajistit odlicencování co nejširšího repertoáru na straně druhé**.

1. Jednání s MŠMT, resp. zřizovateli škol – směrnice o užití děl ve školách

- Prvním krokem je příprava **směrnice/příkazu/analýzy či jiného materiálu (dále jen „směrnice“)** od nejvyššího možného článku veřejné správy, kterému podléhají základní a střední školy (ideálně od MŠMT, příp. od zřizovatele školy), **který by pro školy závazně či doporučujícím způsobem (dle zjištěných možností) definoval možné způsoby užití děl s papírovým výstupem** a navrhovaný licenční model.
- Směrnice by měla být maximálně jednoduchá a v zásadě by měla s ostrými hranicemi definovat:

  a) **povolené způsoby užití děl ze strany pedagoga v rámci „citace“** (s maximálně limitovaným výkladem - tedy užití děl jen v prostoru určeném pro výuku a v době určené pro výuku);
  b) **kopírování studentů pro jejich osobní potřebu prostřednictvím kopírek školy za úplatu** (včetně užívání předplatitelských karet na kopírování), kde by byla standardně placena náhradní odměna podle § 30a autorského zákona (MŠMT, zřizovatelem či školou);
  c) **jakýkoli jiný tisk či kopírování pedagogy či studenty, které by podléhalo licenčním podmínkám spolu s placením licenčních odměn.**

DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura, z. s.
Krátkého 1, 190 03 Praha 9, Česká republika

283 891 587 – 283 893 599 – info@dilia.cz
www.dilia.cz

spolek zapsaný u Městského soudu v Praze, oddíl L, vložka 7695

IČ 65401875, DIČ CZ65401875

V rámci prvního kroku tedy předpokládáme vytvoření návrhu směrnice, jeho vykomunikování s MŠMT (či v druhém sledu se zřizovateli, pokud by se cesta přes MŠMT ukázala lichou) a prosazení základu licenčního modelu.

2. Předběžná statistika užití děl na školách

- Předběžná statistika by se tak týkala pouze relevantního vzorku škol v odpovídajícím zastoupení jednotlivých regionů a zaměření (předpokládáme alespoň 5-10% z celkového počtu škol daného stupně).
- Průzkum by proběhl formou evidence relevantního užití (v této etapě tedy v zásadě kopírování/tisku) za účelem zjistit počty kopií autorských děl či jejich částí vyhotovenými pedagogy nebo studenty na pokyn pedagogů na základě parametrů sdělených DILIA a co nejjednodušším možným způsobem (pro školy, i pro DILIA coby zpracovatele statistiky). Předpokládáme manuální evidenci kopírování/tisku na školách a využití webového rozhraní pro zaslání získaných dat a jejich zpracování v DILIA.
- Cílem této statistiky by bylo vypočítat počty kopií autorských děl či jejich částí v celé ČR tak, že by celkový počet kopií byl vynásoben počty středních škol za použití přídavného kritéria – kupříkladu tak, že by se kopie počítaly „na žáka". Na základě této statistiky by bylo možné nastavit platbu autorské odměny. V případě, že by došlo k odlicencování kolektivní smlouvou s MŠMT, bylo by možné takto určit paušální částku k uhrazení z rozpočtu rezortu. V případě, že by bylo licencováno hromadnými smlouvami vůči zřizovatelům či přímo jednotlivým školám, byla by výše odměny určena jednotlivě, dle hromadné smlouvy a sazebníku níže.

3. Vytvoření licenčního modelu za užití děl na školách a uzavření kolektivní smlouvy

- Rozmnožování děl pedagogy nebo žáky na pokyn pedagogů s papírovým výstupem nad rámec písm. a) a b) v bodě 1 by bylo možné pouze v případě, kdy bude uzavřena kolektivní nebo hromadná smlouva mezi DILIA a MŠMT, zřizovatelem nebo školou, na základě které by byla k takovému kopírování poskytnuta licence, nebo v případě, kdy by byla uzavřena smlouva přímo s nositeli práv, kteří kolektivní smlouvu DILIA vyloučili.
- V případě licencování děl či jejich částí, které jsou kopírovány, půjde o výkon rozšířené kolektivní správy podle § 97e, odst. 4, písmeno k) AZ pro všechny nositele práv včetně zahraničních. Pokud je nositelem práv nakladatel, budou vybírány odměny pro nakladatele, nikoli pro autora či jeho dědice.
- Pedagogové a studenti budou ve shora uvedené směrnici poučeni o správném užití děl (varianty a), b) c) z bodu 1) a o způsobu vypořádání práv vč. příkladů jak rozeznávat autorská díla od ostatních tištěných/kopírovaných materiálů, která díla mohou v rámci kolektivní licence tisknout, která nikoli, atd.
- Bude uzavřena kolektivní licenční smlouva, ideálně s MŠMT, příp. se zřizovateli, za všechny subjekty, které příslušnému subjektu podléhají. Prostřednictvím smlouvy bude školám zajištěna licence k výše specifikovanému způsobu užití děl, přičemž odměna za toto užití může probíhat na základě této smlouvy různě. Od paušální platby ze strany MŠMT, kterou upřednostňujeme, přes platbu zřizovatelem za všechny zřizované subjekty, až po platbu jednotlivými školami. Všechny tyto možnosti licencování prostřednictvím kolektivní smlouvy autorský zákon umožňuje.
- Na základě kolektivní smlouvy (ideální řešení) nebo na základě individuálních smluv, bude ze strany určitého počtu relevantních škol (alespoň 5-10%) s potřebnou diverzifikací (podle regionu, typu či velikosti školy apod.) prováděna evidence užití konkrétních děl či jejich částí, jež byly kopírovány/tisknuty. **Tištění děl systém digital to paper by bylo školám umožněno pouze v segmentu out-of-commerce děl).**
- Tyto školy budou evidovat a vykazovat detaily kopírování/tisku konkrétních titulů – hlášení, pro účely adresného, resp. kvaziadresného rozúčtování odměn(ideálně prostřednictvím webového rozhraní či mobilní aplikace) autorům a nakladatelům, viz bod 2 tohoto materiálu.

4. Sazebník odměn

DILIA navrhuje níže uvedené sazby pro užití podle § 97e odst. 4 písm. k).

Sazebník rozlišuje mezi užití děl dostupných na trhu (část A) a děl nedostupných na trhu (část B) ve smyslu § 97f odst. 1 autorského zákona.

A. Zhotovení tiskové rozmnoženiny díla dostupného na trhu

Tisková rozmnožena díla může být zhotovena výlučně z tištěné předlohy, prostřednictvím kopírek nebo multifunkčních zařízení.

Může být zhotoveno libovolné množství tiskových rozmnoženin díla, ovšem pouze 20 % obsahu užitého díla (limit platí pouze pro knihy, nikoli pro články a periodika)

Sazba - 2 Kč/str.

B. Zhotovení tiskové rozmnoženiny díla nedostupného na trhu

Tisková rozmnožena díla může být zhotovena z tištěné nebo digitální předlohy díla, prostřednictvím kopírek, tiskáren nebo multifunkčních zařízení.

Může být zhotoveno libovolné množství tiskových rozmnoženin díla, bez limitu obsahu užitého díla.

Sazba - 1 Kč/str.

V Praze, dne 29. 8. 2017

Za DILIA: Jiří Srstka, Jan Barták